

**ŠILALĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS
TARYBA**

**SPRENDIMAS
DĖL PRITARIMO ŠILALĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS
BIURO 2021 M. VEIKLOS ATASKAITAI**

2022 m. kovo 30 d. Nr. T1-100
Šilalė

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 16 straipsnio 2 dalies 19 punktu, Šilalės rajono savivaldybės tarybos veiklos reglamento, patvirtinto Šilalės rajono savivaldybės tarybos 2021 m. vasario 26 d. sprendimu Nr. T1-27 „Dėl Šilalės rajono savivaldybės tarybos veiklos reglamento patvirtinimo“, 264–266 punktais, atsižvelgdama į Šilalės rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro nuostatų, patvirtintų Šilalės rajono savivaldybės tarybos 2015 m. gruodžio 18 d. sprendimu Nr. T1-304 „Dėl Šilalės rajono savivaldybės tarybos 2011 m. birželio 30 d. sprendimo Nr. T1-231 „Dėl Šilalės rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“, 22.8 papunktį, Šilalės rajono savivaldybės taryba **n u s p r e n d ž i a:**

1. Pritarti Šilalės rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro 2021 m. veiklos ataskaitai (pridedama).
2. Įpareigoti Šilalės rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro administraciją Šilalės rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro 2021 metų veiklos ataskaitą paskelbti įstaigos interneto svetainėje.
3. Paskelbti informaciją apie šį sprendimą vietinėje spaudoje, o visą sprendimą – Šilalės rajono savivaldybės interneto svetainėje www.silale.lt.

Šis sprendimas gali būti skundžiamas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka Lietuvos administracinių ginčų komisijos Klaipėdos skyriui (H. Manto g. 37, 92236 Klaipėda) arba Regionų apygardos administracinio teismo Klaipėdos rūmams (Galinio Pylimo g. 9, 91230 Klaipėda) per vieną mėnesį nuo šio sprendimo paskelbimo.

Savivaldybės meras

Algirdas Meiženis

PRITARTA
Šilalės rajono savivaldybės tarybos
2022 m. kovo 30 d. sprendimu
Nr. T1-100

ŠILALĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS BIURO 2021 M. VEIKLOS ATASKAITA

I SKYRIUS IŠTAIGOS TIKSLAI IR PAGRINDINĖS VEIKLOS KRYPTYS

Šilalės rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras (toliau – Biuras) įsteigtas 2007 m. lapkričio 29 d. Šilalės rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T1-292. Biuras įregistruotas juridinių asmenų registre 2008 m. sausio 16 d.

Pagrindinis Biuro veiklos tikslas – rūpintis Šilalės rajono savivaldybės gyventojų sveikata, vykdyti savivaldybės teritorijoje Lietuvos Respublikos įstatymais ir kitais teisės aktais reglamentuojamą savivaldybių visuomenės sveikatos priežiūrą, siekiant mažinti gyventojų sergamumą ir mirtingumą, gerinti gyvenimo kokybę, teikiant kokybiškas visuomenės sveikatos priežiūros paslaugas.

Pagrindinė Biuro veiklos sritis – Lietuvos Respublikos įstatymais ir kitais teisės aktais reglamentuojamą savivaldybės visuomenės sveikatos priežiūros paslaugų organizavimas ir teikimas fiziniams ir juridiniams asmenims savivaldybės teritorijoje.

Vizija: pagerėjusi bendruomenės sveikata ir susiformavęs atsakingas požiūris į savo ir bendruomenės sveikatą; pagerėjęs gyventojų sveikatos raštingumas sveikos gyvensenos, psichinės sveikatos ir psichotropinių medžiagų vartojimo klausimais.

Veiklos kryptys:

1. Visuomenės sveikatos stiprinimas savivaldybės bendruomenėje;
2. Savivaldybės visuomenės sveikatos stebėseną (monitoringą);
3. Užkrečiamųjų ligų profilaktika;
4. Neinfekcinių ligų ir traumų profilaktika bei kontrolė savivaldybėje;
5. Visuomenės sveikatos programų įgyvendinimas savivaldybėje;
6. Vaikų ir jaunimo sveikatos stiprinimas;
7. Bendradarbiavimas su socialiniais partneriais;
8. Psichikos sveikatos paslaugų bei ankstyvosios savižudybių atpažinimo pagalbos teikimas.

Teikiamos nemokamos paslaugos:

1. Informacijos teikimas sveikos gyvensenos ir ligų prevencijos temomis;
2. Konsultavimas – individualios informacijos sveikatos klausimais teikimas;
3. Specializuotos pagalbos teikimas socialinės rizikos asmenims (kompleksinė pagalba asmenims, siekiantiems atsisakyti priklausomybės nuo alkoholio; socialinės rizikos asmenų profilaktinis sveikatos patikrinimas dėl tuberkuliozės);
4. Psichologinės pagalbos teikimas;
5. Sveikos gyvensenos įgūdžių formavimas ir įvertinimas;
6. Visuomenės sveikatos mokymas.

Teikiamos mokamos paslaugos:

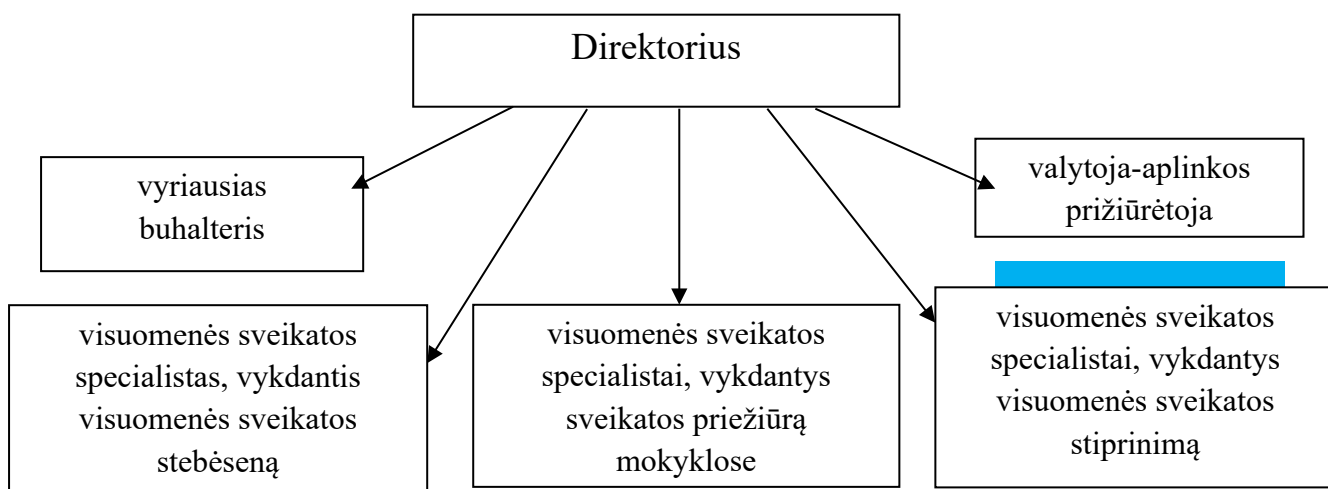
1. Privalomieji pirmos pagalbos, higienos įgūdžių mokymai bei mokymai apie alkoholio bei narkotikų žalą žmogaus sveikatai;
2. Konsultacijos – užsiėmimai „Elgesys-pokalbis-pasikeitimas“, pagal adaptuotą nusikalstamo elgesio pataisos programą.

II SKYRIUS INFORMACIJA APIE TIKSLŲ ĮGYVENDINIMĄ

2.1. Personalo valdymas

Biuro struktūroje visi darbuotojai tiesiogiai pavaldūs Biuro direktoriui (*žiūr. 1 pav.*). 2020 m. spalio 14 d. Šilalės rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T1-253 Biure patvirtintas maksimalus 14 etatų skaičius. Biure 2021 m. patvirtinta – 13 pareigybių (etatų), iš jų: 0,5 etato – laisva pareigybė, 1 specialistė – vaiko priežiūros atostogose (*žiūr. 1 lentelė*). Faktiškai dirbo 12 asmenų, iš jų: 6 visuomenės sveikatos specialistės, vykdančios sveikatos priežiūrą mokykloje, kurios vykdė 3286 mokinių, ugdomų pagal pradinio, pagrindinio, vidurinio, ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas, sveikatos priežiūrą.

Šilalės rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro struktūra

1 pav. Biuro struktūra

2021 m. Biuro administracijoje [redacted] aukštąjį išsilavinimą (2 bakalauro, 3 magistro laipsnį). Vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymu patvirtintais kvalifikaciniais reikalavimais, nuo 2016 m. sausio 1 dienos mokyklose visuomenės sveikatos priežiūros specialistais gali dirbti tik asmenys, įgiję visuomenės sveikatos bakalauro ar magistro išsilavinimą arba slaugytojai, felčeriai, akušeriai, turintys atitinkamos kvalifikacijos diplomą ir papildomai baigę ne trumpesnius kaip 160 valandų trukmės visuomenės sveikatos priežiūros tobulinimosi kursus, kurių programos yra suderintos su Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, ir pateikę tai įrodančius dokumentus. Mokyklose sveikatos priežiūrą vykdė 2 specialistai, įgiję aukštąjį išsilavinimą (1 bakalauro, 1 magistro laipsnį) ir 4 specialistai, įgiję aukštesnįjį išsilavinimą (pastarieji galės dirbti tik iki 2024 m. liepos 1 d.).

Eil. Nr.	Pareigybės pavadinimas	Pareigybės lygis	Patvirtintų etatų skaičius	Užimtų etatų skaičius
1.	Direktorius	A1	1,0	1,0
2.	Vyriausiasis buhalteris	A2	0,5	0,5
3.	Visuomenės sveikatos specialistas, vykdamas visuomenės sveikatos stebėseną	A2	1,0	1,0
4.	Visuomenės sveikatos specialistas, vykdamas	A2	3,0	3,0

	visuomenės sveikatos stiprinimą			
7.	Valytojas-aplinkos prižiūrėtojas	D	1,0	1,0
6.	Visuomenės sveikatos specialistas, vykdamas sveikatos priežiūrą mokykloje	B	6,5	6,0
Iš viso			13,0	12,5

1 lentelė. 2021 m. įstaigos darbuotojų pareigybių sąrašas

Per 2021 m. kvalifikaciją kėlė 10 darbuotojų, kurie dalyvavo 37 kvalifikacijos kėlimo kursuose, seminaruose. Biuro darbuotojai į komandiruotes nevyko, dalyvavo mokymuose Šilalėje arba nuotoliniu būdu. Direktorė dalyvavo 7 seminaruose, mokymuose Biuro veiklos ir kvalifikacijos kėlimo klausimais, vyko į 2 komandiruotes.

2.2. Dokumentų valdymas

Per 2021 m. Biure priimti šie vidaus tvarką reguliuojantys dokumentai: 34 įsakymai veiklos klausimais, 83 įsakymai personalo valdymo klausimais, 18 įsakymų atostogų klausimais, 9 vidaus dokumentai.

Gautų dokumentų registre užregistruota 166 raštai ir 60 darbuotojų prašymų personaliniais klausimais. Buvo išsiųsti 163 informaciniai, veiklą reguliuojantys dokumentai. Sudaryta 87 darbų, paslaugų atlikimo, prekių pirkimo ir kitų sutarčių su įvairiomis įstaigomis, organizacijomis ir fiziniais asmenimis.

Patvirtinti dokumentai veiklos klausimais: Dokumentacijos planas, Dokumentų registru sąrašas, Viešųjų pirkimų planas, Biuro veiklos planas, Darbuotojų kasmetinių atostogų suteikimo eilė, Veiklos organizavimo sąlygos (esant ekstremaliai situacijai), Darbuotojų aprūpinimo apsaugos priemonėmis tvarkos aprašas, Darbuotojų, turinčių teisę naudotis tarnybiniais mobiliais telefonais, pareigybių sąrašas ir lėšos, skiriamos tarnybinio mobiliojo ir fiksuoto ryšio sąskaitoms apmokėti, Psichologinio smurto darbo aplinkoje prevencijos tvarkos aprašas, Tinklapiu www.silalesvsb.lt naudojimo taisyklės ir privatumo politika, Tarnybinio lengvojo automobilio naudojimo taisyklės, Tarnybinio lengvojo automobilio ridos limito ir kuro normos nustatymas, Visuomenės sveikatos biuro 2021-2023 metų korupcijos prevencijos programa ir jos įgyvendinimo priemonių planas, Sveikatingumo ugdymo stovyklos – 2021 m. vidaus tvarkos taisyklės, Psichoaktyvias medžiagas žalingai vartojančių ar priklausomybės ligomis sergančių asmenų integruotos pagalbos sistemos tvarkos aprašas (Biuro direktoriaus parengtas projektas, pateiktas Tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatoriui ir patvirtintas Šilalės rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2021 m. balandžio 16 d. įsakymu Nr. DĮV – 435);

Kas mėnesį tvirtinami visuomenės sveikatos priežiūros specialistų, vykdančių mokinių sveikatos priežiūrą mokyklose, planai ir ataskaitos (įvyko 4 darbuotojų susirinkimai, pateikta 160 sveikatinimo veiklos planų ir ataskaitų).

Kasmet iki rugsėjo 30 d. su mokyklų administracija suderinami ir patvirtinami metiniai mokyklų sveikatos priežiūros veiklos planai.

Nuo 2016 m. gruodžio mėnesio mokyklų sveikatos priežiūros kabinetuose įdiegta nacionalinė Vaikų sveikatos stebėsenos informacinė sistema, skirta sistemingam vaikų sveikatos būklės stebėjimui.

2.3. Ataskaitų pateikimas

Parengtos ir pateiktos pagrindinės 2021 m. ataskaitos:

1. Sveikatos ugdymo ir mokymo ataskaita Nr. 41–1 SVEIKATA (pateikiama SMLPC);
2. Šilalės rajono savivaldybės visuomenės sveikatos specialiosios rėmimo programos ataskaita (pateikiama savivaldybės administracijai);

3. Planuojamų visuomenės sveikatos priežiūros funkcijų vykdymo veiklos prioritetų vertinimo kriterijų (pusmečio/metų) reikšmės (pateikiama SMLPC);
4. Ankstyvos intervencijos, skirtos nereguliariai vartojantiems psichoaktyviais medžiagas ar eksperimentuojantiems jomis jaunuoliams, vykdymo ataskaita (pateikiama NTAKD);
5. Šilalės rajono savivaldybės visuomenės sveikatos stebėsenos ataskaita (pateikiama savivaldybės administracijai, tvirtinama savivaldybės taryboje);
 6. Direktorius veiklos ataskaita (pateikiama savivaldybės tarybai);
 7. Šilalės rajono savivaldybės vykdomų valstybinių visuomenės sveikatos priežiūros funkcijų vertinimo kriterijų įgyvendinimo (pusmečio/metų) ataskaita (pateikiama SMLPC);
 8. Metų personalo ataskaita Nr. 3 (sveikata) (pateikiama Higienos institutui);
 9. Viešųjų pirkimų ataskaita (pateikiama Viešųjų pirkimų tarnybai);
 10. ŽIV/AIDS ir lytiškai plintančių infekcijų profilaktikos ir kontrolės 2021–2023 veiksmų plano įgyvendinimo priemonių ataskaita (pateikiama ULAC);
 11. Psichikos sveikatos kompetencijų didinimo įmonių darbuotojams veiklos ataskaita (pateikiama Higienos institutui);
 12. Bendrojo ugdymo mokyklų darbuotojų visuomenės psichikos sveikatos srityje stiprinimo veiklos ataskaita (pateikiama Valstybiniam psichikos sveikatos centrai);
 13. Psichologinės gerovės stiprinimo paslaugų teikimo ataskaita (pateikiama Valstybiniam psichikos sveikatos centrai);
 14. Antimikrobiniais preparatais atsparių mikroorganizmų plitimo prevencijos 2017–2021 metų veiksmų plano priemonių įgyvendinimo ataskaita (pateikiama Higienos institutui);
 15. Širdies ir kraujagyslių ligų ir cukrinio diabeto rizikos grupės asmenų sveikatos stiprinimo tvarkos aprašo įgyvendinimo ataskaita (pateikiama SMLPC);
 16. Informacinių technologijų naudojimo valstybės ir savivaldybių valdymo įstaigose statistinė ataskaita ITP-02 (pateikiama Lietuvos statistikos departamentui);
 17. Projekto „Šilalės rajono gyventojų sveikatos stiprinimas ir sveikos gyvensenos ugdymas“, projekto kodas Nr. 08.4.2-ESFA-R-630-71-0003 įgyvendinimo ataskaitos (teikiama Europos socialinio fondo agentūrai);
 18. Projekto „Integruotų priklausomybės ligų gydymo paslaugų kokybės ir prieinamumo gerinimas“ pagal Nr. 08.4.2-ESFA-V-621 priemonę „Priklausomybės ligų profilaktikos, diagnostikos ir gydymo kokybės ir prieinamumo gerinimas“ ataskaitos (teikiamos Respublikiniams priklausomybės ligų centrai);
 19. Metinė finansinė ir biudžeto vykdymo ataskaitos, ketvirtinės finansinės ir biudžeto vykdymo ataskaitos, mėnesinės ataskaitos, bei kt. įvairioms valstybės bei savivaldybės institucijoms pateiktos ataskaitos.

2.4. Projektinė veikla

Biuras dalyvavo programose (projektuose):

1. Šilalės rajono savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos priemonėse (patvirtinta Šilalės rajono savivaldybės tarybos 2018 m. lapkričio 29 d. sprendimu Nr. T1-257 „Dėl Šilalės rajono savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos tvirtinimo“);
2. Neformaliojo vaikų švietimo programos projekte „Sveikos gyvensenos įgūdžių formavimas ir skatinimas“;
3. Projektas „Šilalės rajono gyventojų sveikatos stiprinimas ir sveikos gyvensenos ugdymas“, 08.4.2-ESFA-R-630-71-0003;
4. Projektas „Integruotų priklausomybės ligų gydymo paslaugų kokybės ir prieinamumo gerinimas“ pagal Nr. 08.4.2-ESFA-V-621 priemonę „Priklausomybės ligų profilaktikos, diagnostikos ir gydymo kokybės ir prieinamumo gerinimas“;
5. Projektas „Sveikatos paslaugų gerinimas Pakruojo ir Šilalės rajonų savivaldybių ugdymo įstaigose“ pagal Nr. LT03-2-SAM-K01-013 priemonę „Ikimokyklinio ir mokyklinio ugdymo įstaigų sveikatos kabinetų aprūpinimas metodinėmis priemonėmis“. 2021 m. įrengtas

visuomenės sveikatos priežiūros specialisto kabinetas lopšelyje- darželyje „Žiogelis“, suremontuoti kabinetai Laukuvos, Kaltinėnų ir Pajūrio gimnazijose.

2.5. Ryšiai su socialiniais partneriais

Visuomenės sveikatos priežiūros veikla vykdoma bendradarbiaujant su įvairiomis institucijomis, nevyriausybinėmis organizacijomis bei įtraukiant socialinius partnerius į sveikatinimo veiklą. 2021 m. Biuras, organizuodamas renginius, akcijas, kvalifikacijos tobulinimo seminarus, bendradarbiavo su Užkrečiamų ligų ir AIDS centru, Sveikatos mokymo ir ligų prevencijos centru, Respublikiniu priklausomybės ligų centru, Higienos instituto Sveikatos informacijos centru, Savivaldybių biurų asociacija, Lietuvos sveikuolių sąjunga, Klaipėdos apygardos probacijos tarnyba, Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos Šilalės skyriumi, Užimtumo tarnybos prie SADM Šilalės skyriumi, Tauragės apskrities priešgaisrinės gelbėjimo valdybos Šilalės priešgaisrinės gelbėjimo tarnyba, VšĮ Klaipėdos jūrininkų ligoninės psichiatrijos departamentu, UAB „Medicina practica“ laboratorija, UAB „Andoka“, UAB Šilalės psichikos sveikatos ir psichologinio konsultavimo centru, Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos prie SADM Tauragės apskrities skyriumi, Šilalės suaugusiųjų mokykla, Sporto mokykla, Šilalės Vlado Statkevičiaus muziejumi, Šilalės rajono biblioteka, Šilalės rajono socialinių paslaugų namais, Šilalės rajono savivaldybės kultūros centru, Šilalės švietimo pagalbos tarnyba, VšĮ Gabrielius, Šilalės rajono neįgalųjų krašto sąjunga, Sutrikusios psichikos žmonių bendrija, rajono bendruomenėmis, seniūnijomis, Turto ir socialinės paramos skyriumi, Asociacija savipagalbos grupe „Vilties galia“, VšĮ Šilalės rajono ligonine, UAB „Šilalės rajono šeimos gydytojo praktika“, Šilalės rajono PSPC, med. punktais, ambulatorijomis ir kt. įstaigomis. Nuolat bendradarbiaujama su mokyklų vadovais, mokinių sveikatos priežiūros ir renginių organizavimo klausimais.

2.6. Visuomenės sveikatos priežiūros priemonės

Biuras planuoja veiklą vadovaudamasis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos nustatytais visuomenės sveikatos priežiūros funkcijų įgyvendinimo veiklos prioritetais, bei vykdo Šilalės rajono savivaldybės pavestas funkcijas. Renginių planai skelbiami viešai interneto svetainėje www.silalesvsb.lt – Renginių kalendorius ir Administracinės informacijos skiltyje – Planuojami renginiai bei www.facebook.lt paskyroje.

Biuro administracija ir visuomenės sveikatos priežiūros specialistės, vykdančios sveikatos priežiūrą mokyklose, įgyvendino šias visuomenės sveikatos priežiūros priemones:

- organizavo 491 renginį;
- parengė 138 straipsnius, pranešimus, publikacijas periodiniuose leidiniuose ir internete.

Renginiuose dalyvavo 10083 dalyviai:

- 1360 – ikimokyklinio amžiaus vaikai;
- 6344 – mokyklinio amžiaus vaikai;
- 15 – pedagogai;
- 70 – socialiniai darbuotojai;
- 276 – vyresnio amžiaus asmenų;
- 10 – valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojai;
- 1991 – kitų profesinių ir socialinių grupių atstovai.

2.7. Svarbiausių darbų apžvalga

2.7.1. Fizinio aktyvumo skatinimas

Praktiniai užsiėmimai „Trumpa mankšta – gera sveikata“

Tikslas – išmokyti bendruomenės narius praktinių jėgos, fitneso, raumenų tempimo pratimų bei taisyklingo kvėpavimo. Užsiėmimų metu bendruomenės nariams buvo rodomi praktiniai

pratimai, suteikta informacija apie streso mažinimo būdus, sveiką gyvenseną, fizinio aktyvumo naudą žmogaus organizmui. Iš viso suorganizuoti 28 užsiėmimai, kuriuose dalyvavo 280 rajono gyventojų. Užsiėmimus vedė asmeninė trenerė, visuomenės sveikatos specialistė, vykdanči visuomenės sveikatos stiprinimą Giedrė Fasci.

Funkcinės treniruotės su svoriais ir elastingomis gumomis

Tikslas – skatinti gyventojų fizinį aktyvumą, stiprinti sveikatą. Iš viso suorganizuoti 23 užsiėmimai, kuriuose dalyvavo 401 dalyvis. Užsiėmimus vedė asmeninė trenerė, visuomenės sveikatos specialistė, vykdanči visuomenės sveikatos stiprinimą G. Fasci.

Kardiomankšta

Tikslas – skatinti gyventojų fizinį aktyvumą, stiprinti sveikatą. Kardiomankšta teigiamai veikia širdies raumens darbą, stiprina kraujagysles bei kvėpavimo sistemą, suteikia ištvermės, jėgų, gerina lankstumą, koordinaciją, laikyseną, kūno formas. Užsiėmimus vedė asmeninė trenerė, visuomenės sveikatos specialistė, vykdanči visuomenės sveikatos stiprinimą G. Fasci. Iš viso įvyko 18 užsiėmimų, dalyvavo 273 asmenys.

Praktiniai linijinių šokių užsiėmimai

Tikslas – skatinti fizinį aktyvumą su šokio ir muzikos elementais, lavinti koordinaciją, atmintį ir pusiausvyrą bei stiprinti širdies ir kraujagyslių sistemą, gerinti psichinę sveikatą. Iš viso Biure vyko 26 užsiėmimai, kuriuose dalyvavo 238 rajono gyventojai. Užsiėmimus vedė asmeninė trenerė, choreografė, visuomenės sveikatos specialistė, vykdanči visuomenės sveikatos stiprinimą G. Fasci.

Praktiniai linijinių šokių užsiėmimai senjorams

Tikslas – skatinti fizinį aktyvumą su šokio ir muzikos elementais, lavinti koordinaciją, atmintį ir pusiausvyrą bei stiprinti širdies ir kraujagyslių sistemą, gerinti psichinę sveikatą. Iš viso Biure vyko 12 užsiėmimų, kuriuose dalyvavo 94 rajono gyventojai. Užsiėmimus vedė asmeninė trenerė, choreografė, visuomenės sveikatos specialistė, vykdanči visuomenės sveikatos stiprinimą G. Fasci.

Dalyvavimas neformaliojo vaikų švietimo programoje, vykdanči korekcinės mankštos užsiėmimus

Tikslas – pagrindinių raumenų, kurie formuoja laikyseną, bei jungiamojo aparato (sąnarių) stiprinimas. Iš viso įvyko 72 užsiėmimai Kaltinėnų Aleksandro Stulginskio gimnazijoje, kuriuose dalyvavo 1536 mokiniai. Mankštą vedė trenerė, visuomenės sveikatos specialistė, vykdanči visuomenės sveikatos stiprinimą G. Fasci.

Nuotoliniai fizinio aktyvumo užsiėmimai vaikams

Tikslas – skatinti vaikų fizinį aktyvumą su šokio ir muzikos elementais, lavinti koordinaciją, atmintį ir pusiausvyrą, stiprinti širdies ir kraujagyslių sistemą bei gerinti psichinę sveikatą. Iš viso įvyko 12 užsiėmimų, kuriuose dalyvavo 192 vaikai. Užsiėmimus vedė trenerė G. Fasci.

Nuotoliniai fizinio aktyvumo užsiėmimai (ZOOM platforma)

Tikslas – išmokyti bendruomenės narius praktinių jogos, fitneso, raumenų tempimo pratimų bei taisyklingo kvėpavimo. Užsiėmimų metu buvo rodomi praktiniai pratimai, suteikta informacija apie streso mažinimo būdus, sveiką gyvenseną, fizinio aktyvumo naudą žmogaus organizmui. Iš viso suorganizuoti 37 užsiėmimai, kuriuose dalyvavo 580 dalyvių. Užsiėmimus vedė asmeninė trenerė, visuomenės sveikatos specialistė, vykdanči visuomenės sveikatos stiprinimą G. Fasci.

Praktiniai užsiėmimai „Šiaurietiško ėjimo mokymai“

Tikslas – pagerinti gyvenimo kokybę, skatinti fizinį aktyvumą, formuoti taisyklingą laikyseną, stiprinti imunitetą. Šiaurietiško ėjimo mokymus specialistams vedė Šiaurietiško ėjimo asociacijos vadovas Laimontas Rakauskas, dalyvavo 6 biuro specialistai, užsiėmimuose gyventojams – 5 gyventojai.

2.7.2. Žalingų įpročių prevencija

Šilalės rajono savivaldybės priklausomybės nuo alkoholio mažinimo programa

Tikslas – specializuotos pagalbos teikimas socialinės rizikos asmenims, siekiantiems atsisakyti priklausomybės nuo alkoholio, bei jų šeimos nariams. Buvo vykdoma švietėjiška veikla, organizuojama psichologinė pagalba, medikamentinis gydymas bei transportas asmenų nuvežimui į gydymo įstaigą. Programoje dalyvavo 36 asmenys.

Priklausomybių konsultanto paslaugų teikimas savivaldybėje

Tikslas – specializuotos kompleksinės pagalbos teikimas, siekiantiems atsisakyti priklausomybės nuo alkoholio, tabako, psichotropinių medžiagų. Priklausomybių konsultantas suteikė 330 konsultacijų 83 asmenims.

Paskaita „Žalingi įpročiai“

Tikslas – supažindinti su žalingų įpročių poveikiu sveikatai, įveikimo galimybėmis bei alternatyvomis. Mokoma, kaip galima atsisakyti žalingų įpročių, įveikti „draugų“ įtaką bei tinkamai pasirinkti gyvenimo būdą.

Paskaityta 10 paskaitų, kuriose dalyvavo 180 rajono mokinių, dalis paskaitų vyko nuotoliniu būdu.

Paskaita „Elektorinės cigaretės“

Tikslas – informuoti apie elektroninių cigarečių vartojimo žalą, veikimo principus ir pavojų, cigarečių skysčių sudėtį, šalutinį poveikį sveikatai ir aplinkai.

Paskaityta 4 paskaitos, kuriose dalyvavo 65 rajono mokiniai.

Apskritojo stalo diskusija „Integruotų priklausomybės ligų gydymo paslaugų kokybės ir prieinamumo gerinimas“

Tikslas – Aptarti Aprašo įgyvendinimo efektyvumą, kylančius iššūkius bei pagalbos teikimo tobulinimo galimybes. Uždaviniai: aptarti pagalbos teikimo procesą, indentifikuoti trūkumus bei numatyti pagalbos teikimo tobulinimo galimybes ir, esant poreikiui, Aprašo korekciją. Diskusijoje dalyvavo 28 dalyviai. Diskusija vedė psichologė Valija Šap.

Susitikimas su bendruomene „Gyvenimas su priklausomu žmogumi. Kas yra kopriklausomybė?“

Tikslas – geriau suvokti šeimoje alkoholiu piktnaudžiaujančio asmens elgesį ir jo poreikius, siekiant atpažinti kopriklausomybę (netiesioginę priklausomybę) ir susigrąžinti savo gyvenimo kontrolę. Susitikimą vedė psichologė Daiva Dalė Gasparavičiūtė. Dalyvavo 40 dalyvių. Susitikimas vyko nuotoliniu būdu.

Mokyklų aplinkos tyrimas dėl narkotinių medžiagų pėdsakų

Tikslas – ištirti mokyklų aplinką dėl narkotinių medžiagų pėdsakų. Tyrimas atliktas 6 Šilalės rajono mokyklose: Šilalės Dariaus ir Girėno progimnazijoje, Šilalės S. Gaudėšiaus gimnazijoje, Pajūrio Stanislovo Biržiškio gimnazijoje, Laukuvos N. Vėliaus gimnazijoje, Kvedarnos K. Jauniaus gimnazijoje, Kaltinėnų A. Stulginskio gimnazijoje. Tyrimo metu mėginiai buvo imami iš dažniausiai mokinių liečiamų aplinkos paviršių: palangių, durų rankenų, suoliukų, poilsio zonų, stalų, rūbinių. Atlikus tyrimą narkotinių medžiagų pėdsakų nerasta.

2.7.3. Psichinės sveikatos stiprinimas, savižudybių prevencija

Baziniai savižudybių prevencijos mokymai

Tikslas – mokyti bendruomenės narius atpažinti savižudybės rizikos ženklus, tinkamai į juos reaguoti ir paskatinti kreiptis psichologinės pagalbos. Mokymus vedė Europos sertifikuota psichologė klinikinėje ir sveikatos srityje Valija Šap. Mokymuose dalyvavo 28 įvairių sričių specialistai – atvejo vadybininkai, socialiniai darbuotojai, visuomenės sveikatos priežiūros specialistai, nevyriausybinų organizacijų atstovai ir kiti specialistai.

Psichologinės gerovės ir psichikos sveikatos stiprinimo veikla

Tikslas – stiprinti Šilalės rajono savivaldybės gyventojų psichologinę gerovę ir psichikos sveikatą. Paslaugos skirtos asmenims, susiduriantiems su psichikos sveikatos rizikos veiksniais dėl sudėtingų gyvenimiškų situacijų (skrybros, darbo netekimas, finansiniai sunkumai, artimo žmogaus netektis, konfliktiniai santykiai šeimoje ar darbe, sunki artimo žmogaus liga ir kita).

Biuras teikė nemokamas psichologo individualias ir grupines konsultacijas – mokymus, kuriuos vedė VŠĮ „Psichologinio konsultavimo grupė“ psichologės Lina Cirtautienė ir Gintarė Meslinienė. Iš viso buvo suorganizuoti 18 mokymų (mokymų trukmė – 8 val.).

Individualios psichologo konsultacijos buvo suteiktos 450 asmenų. Jas teikė psichologės Vanda Benaitienė ir Jolita Baliutavičiūtė.

Veikla vykdoma vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos 2020 m. liepos 31d. įsakymu Nr. V-1733 „Dėl Psichologinės gerovės ir psichikos sveikatos stiprinimo paslaugų teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

Seminaras „Galimi emociniai sunkumai darbe: nuo emocinės gerovės iki mobingo“

Tikslas – atskleisti dažniausias bendravimo, emocinių sunkumų ir mobingo darbe priežastis bei pagalbos sau ir kitiems galimybes. Seminaras buvo skirtas Kaltinėnų parapijos senelių globos namų darbuotojams (12 dalyvių). Mokymus vedė Europos sertifikuota psichologė klinikinėje ir sveikatos srityje Valija Šap.

Paskaita „Pozityvių emocijų ir psichologinio atsparumo svarba šių dienų realybėje“

Tikslas – ugdyti psichologinį atsparumą, stiprinti psichikos sveikatą. Paskaitą Šilalės gyventojams vedė lektorė – psichologė Dalė Daiva Gasparavičiūtė. Paskaitoje dalyvavo 18 dalyvių.

Seminaras „Pasakų terapijos technikų įvairovė ir jų pritaikymo galimybės profesinėje veikloje

Tikslas – atskleisti pasakų terapijos technikų įvairovę ir pristatyti jų praktinį pritaikomumą, kaip psichologinės korekcijos metodą, darbui su klientais. Seminaras buvo skirtas įvairių sričių specialistams: švietimo įstaigų, socialiniams darbuotojams, socialiniams pedagogams, sveikatos priežiūros specialistams, NVO ir kt. suinteresuotiems asmenims, jame dalyvavo 37 dalyviai.

Jogos užsiėmimai „Menas būti sveikam“

Tikslas – išmokti kūno lavinimo – jogos pratimų, taisyklingo kvėpavimo technikos, atsipalaidavimo būdų, pozityvaus mąstymo ir meditacijos. Įvyko 8 užsiėmimai, kuriuose dalyvavo 171 rajono gyventojas. Užsiėmimus vedė – Ramunė Džiugelienė, sertifikuota jogos mokytoja, psichologė.

Paskaita „Mokykla be patyčių“

Tikslas – padėti atpažinti bei sumažinti patyčių atvejus mokyklos bendruomenėje, aptarti dažniausiai pasitaikančias patyčių vietas, konkrečiais pavyzdžiais parodyti, kaip galima išvengti patyčių bei išsiaiškinti, kur galima kreiptis pagalbos patyrus patyčias.

Įvyko 11 paskaitų, kuriuose dalyvavo 206 mokiniai.

Paskaita „Prekyba žmonėmis“

Tikslas – supažindinti mokinius su prekybos žmonėmis grėsmėmis bei įgalinti juos išvengti rizikos, priimant saugius ir informuotus sprendimus.

Įvyko 1 paskaita, kurioje dalyvavo 21 dalyvis.

Mokymai „Bendrojo ugdymo mokyklų darbuotojų gebėjimų visuomenės psichikos sveikatos srityje stiprinimas“

Tikslas – stiprinti darbuotojų gebėjimus visuomenės psichikos sveikatos srityje bei įgyvendinti psichikos ir elgesio sutrikimų prevenciją bendrojo ugdymo mokykloje.

Mokymus vykdė specialistų komanda, kurią sudarė: psichologė Asta Blandė ir socialinė pedagogė Dalė Daiva Gasparavičiūtė. Mokymuose dalyvavo Šilalės Simono Gaudėšiaus gimnazija (19 dalyvių). Vienų mokymų trukmė – 32 val. (5 susitikimai su mokyklos bendruomene). Dalis susitikimų vyko nuotoliniu būdu.

Veikla vykdoma vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2019 m. balandžio 30 d. įsakymu Nr. V-523 „Dėl Bendrojo ugdymo mokyklų darbuotojų gebėjimų visuomenės psichikos sveikatos srityje stiprinimo veiklos tvarkos aprašo patvirtinimo“.

Mokymai „Psichikos sveikatos kompetencijų didinimo mokymai darbuotojams“

Tikslas – ugdyti įmonių darbdavių ir darbuotojų kompetencijas, reikalingas mažinti neigiamą psichosocialinių rizikos veiksnių poveikį darbuotojų sveikatai, gerinti psichosocialinę aplinką įmonėse ir stiprinti darbuotojų psichikos sveikatą.

Mokymuose dalyvavo 2 Šilalės rajono įstaigos – Šilalės rajono savivaldybės viešosios bibliotekos (20 dalyvių) ir Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Tauragės apskrities vaiko teisių apsaugos skyrius (29 dalyviai). Užsiėmimus vykdė komanda, kurią sudarė 2 specialistai: Europos sertifikuota psichologė klinikinėje ir sveikatos srityje Valija Šap ir profesinės sveikatos specialistė Jolanta Birbalienė. Vienų mokymų trukmė – 40 val.

Veikla vykdoma vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2019 m. gegužės 17 d. įsakymu Nr. V-590 „Dėl Psichikos sveikatos kompetencijų didinimo įmonių darbuotojams tvarkos aprašo patvirtinimo“.

Mokymai stiprinti psichikos sveikatą

Tikslas – stiprinti psichinę sveikatą, pasitelkiant relaksacijos metodus.

Mokymai skirti mokiniams, vyresnio amžiaus asmenims, neįgaliesiems ir jų artimiesiems, įgyvendinant projektą „Šilalės rajono gyventojų sveikatos stiprinimas ir sveikos gyvensenos ugdymas“. Įvyko 41 užsiėmimas, kuriuose dalyvavo 390 dalyvių. Mokymus vedė psichologė Andžela Rybakovienė ir psichologė Loreta Gudienė.

Paskaita – praktiniai užsiėmimai „Geros savijautos programa“

Tikslas – suteikti įvairaus mokyklinio amžiaus vaikams streso prevencijos ir įveikos kompetencijas, t. y. žinias, įgūdžius ir praktinę patirtį, leidžiančias pagerinti savo psichologinę-emocinę būseną, padidinti darbingumą ir sustiprinti psichologinį atsparumą. Užsiėmimai vyko Šilalės Dariaus ir Girėno progimnazijoje ir Kvėdarnos K. Jauniaus gimnazijoje. Iš viso įvyko 9 užsiėmimai, kuriuose dalyvavo 188 mokiniai. Užsiėmimus vedė – Ramunė Džiugelienė, sertifikuota jogos ir Mindfulness specialistė, psichologė.

Savipagalbos mokymai „Kaip padėti sau ir draugui, esančiam krizėje“

Tikslas – pažinti žmogaus psichiką, jos reakcijas, gebėti tinkamai konstruktyviai reaguoti. Dvejuose mokymuose dalyvavo Šiauduvos savarankiško gyvenimo namų gyventojai (11 dalyvių). Mokymus vedė psichologė Vanda Benaitienė.

2.7.4. Lytinės brandos lavinimas

Paskaita „Paauglio brandos ypatumai“

Tikslas – supažindinti paauglius su fiziologiniais ir psichologiniais brendimo pokyčiais bei mokyti praktiškai analizuoti ir spręsti iškilusias problemas.

Rajono mokyklose vyko 8 paskaitos, kuriuose dalyvavo 64 mokiniai.

Paskaitų ciklas „Pasirengimas šeimai ir lytiškumo ugdymas“

Tikslas – ugdyti brandžią asmenybę, rengti šeimos gyvenimui, suteikti informaciją lytiškumo tema. Ši paskaita suteikia vaikams žinių ir padeda išsiugdyti dorovingos, brandžios, savarankiškos, kritiškai mąstančios asmenybės bruožus, kurie svarbūs žmogaus saviraiškai, brandžių tarpasmeninių santykių plėtojimui, funkcionalios šeimos kūrimui, atsakingos tėvystės ir motinystės įgūdžių įgijimui. Paskaitoje pateikiami šeimos planavimo metodai, apsisaugojimo priemonės, aborto pasekmės, lytiškai plintančios ligos bei kiti pasirengimo šeimai ir lytiškumo veiksniai. Rajono mokyklose buvo skaitoma 6 paskaitos, dalyvavo 119 mokinių.

2.7.5. Sveikatos stiprinimas, sveikos gyvensenos skatinimas

Paskaitos „Sveikata prasideda lėkštėje. Gyvenimo būdo ligos – netinkamų kasdieninių įpročių pasekmė“ ir „Žarnynas – vienas svarbiausių aspektų, norint būti sveiku“

Tikslas – suteikti informaciją gyventojams apie mitybos įtaką įvairių lėtinių ligų atsiradimui, optimalios sveikatos palaikymą bei gyvenimo būdo įtaką sveikatai. Paskaitas nuotoliniu būdu skaitė Ingrida Kuprevičiūtė, gydomosios mitybos specialistė. Dalyvavo Šilalės rajono gyventojai (92 dalyviai).

Sveikatai palankesnių maisto produktų, pažymėtu „Rakto skylutės“ simboliu skatinimas

Tikslas – skatinti gyventojus rinkis palankesnius maisto produktus, pažymėtus „Rakto skylutės“ simboliu. 2021 metais buvo įtraukta į sveikatai palankių produktų sąrašą įmonės „Saldeta“ „Sveikuolių“ duonelė.

Paskaita „Pasiruošimas gimdymui. Pogimdyvinis periodas“

Tikslas – tinkamai pasiruošti gimdymui, padėti sau gimdymo metu, aptarti pogimdyvinį periodą. Paskaitoje dalyvavo 7 būsimos ir esamos mamytės. Paskaitą skaitė kineziterapeutė, VŠĮ

„Taisyklingo judesio mokykla“ vadovė, daug metų dirbanti ir konsultuojanti nėsčiasias gimdymo klausimais Gintarė Pranaitienė.

Paskaita „Švytinčios odos ir mitybos ryšys“

Tikslas – suteikti informaciją gyventojams apie mitybos įtaką odos būklei. Paskaitą skaitė Ingrida Kuprevičiūtė, gydomosios mitybos specialistė. Dalyvavo atviro jaunimo centro „Pulsas“ lankytojai (14 dalyvių).

Nuotolinė paskaita „Nugaros ir sąnarių skausmai bei jų profilaktika“

Tikslas – suteikti informacijos apie nugaros ir sąnarių skausmų priežastis ir kaip šių skausmų išvengti arba sumažinti keliamą diskomfortą. Užsiėmimus vedė Taisyklingo judesio mokyklos vadovė, kineziterapeutė Gintarė Pranaitienė, dalyvavo 8 dalyviai.

Paskaita „Burnos higiena“

Tikslas – suteikti informaciją apie burnos ertmės higieną. Paskaitų metu buvo giliamos žinios apie vaikų burnos higieną, supažindinama su burnos ertmės higienos priemonėmis bei jų priežiūra, mokoma taisyklingo dantų valymo bei suteikiama žinių apie odontologo ir burnos higienisto konsultaciją ir apžiūrą.

Įvyko 3 nuotolinės paskaitos Šilalės rajono ugdymo įstaigų vaikų tėvams, kurias išklausė 45 dalyviai. Paskaitas skaitė burnos higienistė Indrė Tamošaitienė.

Vaikų sveikatingumo ugdymo stovykla „Sugrįžimas“

Tikslas – ugdyti vaikų sveikos gyvensenos įgūdžius. Dieninė stovykla vyko 2021 m. liepos 19-23 d., dalyviai – vaikai nuo 12–18 m. amžiaus. Stovykloje dalyvavo 50 vaikų.

Stovyklos metu buvo gvildenamos draugystės, meilės, lytiškumo, savo kūno priėmimo, pokyčių paauglystėje ir kitos tokiam amžiaus tarpsniui svarbios temos. Vaikai buvo mokomi streso ir dėmesio valdymo technikų, kurios labai svarbios mokinių geresniam mokymuisi, asmenybės ugdymui,. Taip pat buvo mokomasi sąmoningo valgymo, aiškinamasi kodėl jis svarbus. Vaikai per užsiėmimus, pokalbius, veiklas galėjo geriau pažinti patys save, susipažinti su kitais, tapti drąsesniais.

Stovykloje su vaikais dirbo 4 lektoriai, turintys ilgametės vaikų stovyklų organizavimo patirties: Vaidas Arvasevičius, Jurga Vidugirienė, Rūta Vaitiekutė, Tomas Karklinis.

Sveikos gyvensenos (ligų profilaktikos) mokymai

Tikslas – vykdyti mokymus ir formuoti vyresnio amžiaus žmonių sveikos gyvensenos įgūdžius. Mokymai vyko vyresnio amžiaus asmenims (+55) ir neįgaliesiems, įgyvendinant projektą „Šilalės rajono gyventojų sveikatos stiprinimas ir sveikos gyvensenos ugdymas“.

Lektorius žolininkas, fitoterapeutas, LSMU lektorius, Rytų ir liaudies medicinos ekspertas Virgilijus Skirkevičius vykdė mokymus tema „Ligų prevencija ir vaistažolių vartojimas“. Viso vyko 3 mokymų vyresnio amžiaus asmenims ir neįgaliesiems, kuriuose dalyvavo 45 asmenys.

Paskaita „Sveikos mitybos mokymai“

Tikslas – supažindinti mokinius su sveikatai palankia mityba, pristatyti antsvorio, nutukimo, virškinimo problemas bei aptarti cukraus žalą jaunam organizmui. Paskaitų ciklas vyko visose mokyklose. Viso suorganizuota 26 paskaitos, kuriuos dalyvavo 410 mokinių. Užsiėmimus vedė gydomosios mitybos specialistė Ingrida Kuprevičiūtė.

Akcija „Vaišinimas žolelių arbata“

Tikslas – miesto šventės metu pristatyti Šilalės rajono visuomenei ir svečiams Biuro veiklą. Renginio dalyviai buvo vaišinami karšta žolelių arbata, kurią dalino Biuro specialistai, buvo informuojami apie sveiką gyvenseną, fizinį aktyvumą bei įvairias ligų profilaktikos programas.

2.7.6. Nelaimingų atsitikimų ir traumų prevencija

Mokymai „Pirma pagalba“

Tikslas – suteikti mokiniams teorinių ir praktinių žinių apie pirmos pagalbos teikimą, pavojingas būkles, atsargumo priemones bei traumų prevenciją. Įgyvendinant projektą „Šilalės rajono gyventojų sveikatos stiprinimas ir sveikos gyvensenos ugdymas“, vyko 26 mokymai, kuriuos išklausė 394 Šilalės rajono mokiniai. Mokymus vedė visuomenės sveikatos specialistė, vykdanči

visuomenės sveikatos stiprinimą Akvilė Petkienė ir visuomenės sveikatos specialistė, vykdanči visuomenės sveikatos stebėseną Jurgita Valančienė.

Nuotoliniai mokymai „Pirma pagalba vaikų užspringimo atveju“

Tikslas – suteikti teorinių ir praktinių žinių apie pirmos pagalbos teikimą užspringimo atveju, pavojingas būkles, gaivinimą bei prevenciją. Paskaitoje dalyvavo Šilalės lopšelio-darželio „Žiogelis“ darbuotojai (50 dalyvių). Mokymus vedė visuomenės sveikatos specialistė, vykdanči visuomenės sveikatos stiprinimą Akvilė Petkienė.

Mokymai „Griuvimo prevencija, fizinio aktyvumo ugdymas“

Tikslas – stiprinti kūną, pasitelkiant sveikatai palankius metodus, fizinius pratimus, siekiant vykdyti griuvimų prevenciją. Mokymai buvo vedami neįgaliesiems ir vyresnio amžiaus gyventojams įgyvendinant projektą „Šilalės rajono gyventojų sveikatos stiprinimas ir sveikos gyvensenos ugdymas“. Mokymus vedė Taisyklingo judesio mokyklos vadovė, kineziterapeutė Gintarė Pranaitienė ir Jolanta Birbalienė. Įvyko 4 mokymai, dalyvavo 61 asmuo.

2.7.7. Užkrečiamų ligų profilaktika ir kontrolė

Nuotolinė paskaita „Covid-19 aktualijos“

Tikslas – suteikti naujausias žinias apie Covid-19 ligą, ją sukeltą SARS-CoV-2 virusą, testavimo galimybes, gydymą, vakcinas ir prevencijos būdus. Paskaitą vedė medicinos mokslų daktaras, profesorius Saulius Čaplinskas. Paskaitoje dalyvavo 54 dalyviai.

Testavimas dėl infekuotumo hepatitais B ir C ir tuberkulioze

Tikslas – paskatinti rajono gyventojus tirtis dėl sergamumo hepatitais B ir C ir tuberkulioze.

Biuras, kartu su „Medicina practica“ laboratorija organizavo rajono gyventojų testavimą dėl infekuotumo hepatitais B ir C ir tuberkulioze. Šilalės rajono gyventojai buvo kviečiami nemokamai pasitikrinti „Medicina practica“ laboratorijoje iš kraujo tyrimo šiuos hepatito infekuotumo rodiklius:

- Hepatito B viruso (HBV) HBsAg antigenas;
- Hepatito C viruso (HCV) antikūnai.

Preveninėje akcijoje dalyvavo 43 gyventojai, iš kurių nustatyti keturi galimi hepatitų atvejai. Dar keturiems žmonėms modernus tyrimas parodė, kad jie serga tuberkulioze. Šie tyrimai buvo finansuoti Šilalės rajono savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos lėšomis.

Tuberkuliozės profilaktikos Šilalės rajone programa

Tikslas – sumažinti Šilalės rajono gyventojų sergamumą tuberkulioze, pagerinti tuberkuliozės profilaktiką bei ankstyvą diagnostiką. Programoje dalyvavo socialinę riziką patiriantys asmenys; socialinės rizikos ir problemiškos šeimos, įrašytos į socialinės rizikos šeimų, auginančių vaikus, apskaitą; socialiai nedrausti asmenys; sergantys arba galimai sergantys tuberkulioze, kurie vyksta gydytis į tuberkuliozės specializuotą ligoninę arba vežami priverstinei hospitalizacijai. Organizuoti 20 asmenų profilaktiniai patikrinimai dėl tuberkuliozės. Pasitikrinsiems asmenims buvo išduoti maisto ir būtiniausių asmens higienos priemonių vienkartiniai paketai.

2.7.8. Širdies ir kraujagyslių ligų ir cukrinio diabeto rizikos grupių asmenų sveikatos stiprinimo programa (toliau – ŠKL)

Tikslas – integruojant pirminės asmens sveikatos priežiūros įstaigų bei savivaldybių visuomenės sveikatos biurų vykdomą sveikatinimo veiklą, efektyviau stiprinti rizikos grupės asmenų sveikatą, supažindinti juos su širdies ir kraujagyslių ligų rizikos veiksniais, sveikos gyvensenos principais, išmokyti keisti gyvenimą, valdyti stresą, pasirinkti sveikatai palankią mitybą bei fizinį aktyvumą. Programos metu organizuojamos šeimos gydytojo, kineziterapeuto, psichologo ir mitybos specialisto paskaitos bei individualios konsultacijos, kurios vyko Pajūrio TAU, Kvėdarnos TAU, Šilalės TAU, Žadeikių TAU, Laukuvos TAU, Kaltinėnų TAU, Bijotų TAU ir Upynos TAU dalyviams. Paskaitas vedė: gyvensenos medicinos gydytoja Asta Jokubkienė ir

psichologė Gintarė Meslinienė. Paskaitų ciklą sudarė paskaitos „Širdies ir kraujagyslių ligų rizikos veiksniai, sveikatos rodiklių supratimas“, „Streso reikšmė širdies ir kraujagyslių ligų ir cukrinio diabeto atsiradimui. Streso valdymas“. ŠKL programą 2021 m. baigė 17 asmenų (pradėjo 2020 m.).

2.7.9. Privalomieji mokymai

Organizuoti Privalomieji pirmos pagalbos, higienos įgūdžių mokymai bei mokymai apie alkoholio bei narkotikų žalą žmogaus sveikatai. Pirmosios pagalbos mokymuose dalyvavo 208 asmenys, higienos įgūdžių mokymuose dalyvavo 537 asmenys, mokymuose apie alkoholio ir narkotikų žalą žmogaus sveikatai – 29 asmenys. Iš viso mokymuose dalyvavo 774 asmenys, kuriems išduoti sveikatos žinių atestavimo pažymėjimai.

2.7.10. Savivaldybės visuomenės sveikatos stebėseną (monitoringą)

Vykdyta demografinės situacijos, sveikatos būklės, sergamumo, mirtingumo, sveikatos priežiūros išteklių, mokinių sveikatos, socialinės ekonominės būklės, aplinkos rodiklių stebėseną. Rodikliai yra lyginami su Lietuvos rodikliais. Stebėtų rodiklių skaičius – 51, parengta 1 stebėsenos ataskaita.

2.7.11. Šilalės rajono maudyklų vandens kokybės stebėseną.

2021 m. gegužės–rugsėjo mėnesiais buvo stebimos 5 Šilalės rajono maudyklos: Paršežerio ir Dievyčio ežerų, bei Šilalės miesto Ašučio tvenkinio maudyklų mikrobiologiniai vandens tyrimai atliekami kas 2 savaites, o Nevočių ir Balsių tvenkinių maudyklų vandens mėginiai buvo imami ir laboratoriniai tyrimai atliekami 1 kartą per mėnesį. Kiekvieną kartą buvo imama po du mėginius. Vienas mikrobiologinis tyrimas – dėl žarninių enterokokų kolonijas sudarančių vienetų skaičiaus nustatymo, kitas – dėl žarninių lazdelių kolonijas sudarančių vienetų skaičiaus nustatymo. Įvertinus atliktus maudyklų vandens tyrimų rezultatus, didelio užterštumo viso maudymosi sezono metu nenustatyta. Viso maudyklos buvo tirtos 8 kartus, atlikti 64 mikrobiologiniai tyrimai. Maudyklų mėginiai atitiko HN 92:2018 „Paplūdimiai ir jų maudyklų vandens kokybė“ reikalavimus. Informacija apie maudyklų tyrimų rezultatus 8 kartus buvo patalpinta internetiniame puslapyje www.silalesvsb.lt, bei socialiniame tinkle www.facebook.com. Veikla finansuojama Šilalės rajono savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos lėšomis.

2.8. Biuro veiklos viešinimas

Viešinant Biuro veiklą, aktualią informaciją vykdant COVID-19 ligos profilaktiką ir valdymą rajono bei regioninės žiniasklaidos priemonėse publikuoti 226 Biuro specialistų parengti straipsniai, internete viešinti informaciniai pranešimai. Aktuali Biuro specialistų parengta informacija mokiniams bei tėvams talpinama mokyklų elektroniniuose dienynuose, stenduose, skelbimų lentose, viešinama savivaldybės, bendruomenių svetainėse bei feisbuko paskyroje. Remiantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. balandžio 18 d. nutarimo „Dėl Bendrųjų reikalavimų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų interneto svetainėms aprašo patvirtinimo“ reikalavimais, nuolat atnaujinama informacija Biuro interneto svetainėje. Visame pasaulyje akcentuojant informacijos pasiekiamumo interneto kanalais svarbą, informacija nuolat atnaujinama ir talpinama socialinio tinklo feisbuko paskyroje <https://www.facebook.com/sveikatos.biuras>. Šioje paskyroje Biuro informaciją seka 2900 asmenų.

2.9. Pandemijos valdymas

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro valstybės lygio ekstremaliosios situacijos valstybės operacijų vadovo 2020 m. kovo 16 d. sprendimu Nr. V-380 „Dėl visuomenės sveikatos priemonių, siekiant valdyti COVID-19 ligą (koronaviruso infekciją)“, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro valstybės lygio ekstremaliosios situacijos valstybės operacijų vadovo 2020 m. kovo 18 d. sprendimu Nr. V-438 „Dėl bendradarbiavimo su savivaldybių visuomenės sveikatos biurais“ Šilalės visuomenės sveikatos biuro specialistai:

- dirbo koordinatoriais mobiliame punkte;

- vykdė COVID-19 ligos (koronaviruso infekcijos) atvejo ir protrūkio epidemiologinę diagnostiką ugdymo įstaigose, pildė skaitmenizuotas anketas apklausiant sergančiuosius, pildė duomenis ULSKIS sistemoje, tyrė atvejus savaitgaliais ir švenčių dienomis;
- koordinavo švietimo įstaigų darbuotojų vakcinavimą;
- teikė konsultacijas švietimo įstaigų vadovams ir organizavo, koordinavo ir vykdė mokinių savikontrolę (savitesticiją) greitaisiais SARS-CoV-2 antigeno testais;
- teikė informaciją apie Covid-19 infekcijos prevenciją, karantino ribojimus, vakcinaciją telefonu, socialiniuose tinkluose ir www.silalesvsb.lt puslapyje;
- organizavo ir vykdė, turėjusių sąlytį mokinių bei ugdymo įstaigos darbuotojų, testavimą pagal algoritmą;
- teikė emocinę paramą, organizavo psichologinę pagalbą rajono gyventojams;
- organizavo intensyvių įstaigų, organizacijų bei visuomenės konsultavimą bei informavimą įvairiais su COVID-19 susijusiais klausimais (įskaitant ir laiką po darbo valandų bei savaitgaliais);
- rinko, rengė, teikė mokslu grįstą informaciją.

2.10. Vadovo indėlis į įstaigos veiklą

Būdamas Savivaldybių visuomenės sveikatos biurų asociacijos nariu Biuras aktyviai dalyvauja asociacijos veikloje, kartu su kitais asociacijos nariais teikia pasiūlymus dėl valstybės, savivaldybės institucijų, sveikatos priežiūros įstaigų veiklos kokybės tobulinimo, teisės aktų, reglamentuojančių visuomenės sveikatos sritį, keitimo, dalyvauja įvairių asociacijos darbo grupių veikloje, dalinasi ir keičiasi gerąja patirtimi. Biuro direktorė yra Savivaldybių visuomenės sveikatos biurų asociacijos Sveikatos stiprinimo grupės narė.

Atsižvelgiant į tai, kad visuomenės sveikatos priežiūros paslaugos iš dalies yra ir įvairių įstaigų, ir organizacijų veiklos dalis, tęsiamas glaudus bendradarbiavimas visuomenės sveikatos srityje su Šilalės rajono bendruomenėmis, Trečiojo amžiaus universiteto senjorais, neįgaliųjų organizacijomis, asmens sveikatos priežiūros įstaigomis, kitomis biudžetinėmis ir valstybinėmis įstaigomis bei organizacijomis. Ieškoma naujų bendradarbiaujančių institucijų ir organizacijų.

Biuro direktorė dalyvavo Apskritis antimikrobinio atsparumo valdymo grupės darbe, Šilalės rajono savivaldybės neįgaliųjų reikalų komisijoje, Vaiko gerovės komisijoje, Šilalės rajono savivaldybės bendruomenės sveikatos tarybos veikloje, konsultavo įstaigas ir NVO sveikatinimo projektų rengimo ir įgyvendinimo klausimais.

Daug dėmesio yra skiriama projektinei veiklai. Biuras dalyvauja 3 projektuose, finansuojamuose Europos Sąjungos struktūrinių ir valstybės biudžeto fondų bei Savivaldybės biudžeto lėšomis.

Biuro direktorei yra suteikta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos akredituota visuomenės sveikatos priežiūros specialisto licencija Privalomiešiams pirmosios pagalbos ir higienos įgūdžių mokymams vesti. Šių licencijų pagrindu Biurui suteikta visuomenės sveikatos priežiūros veiklos licencija.

Biuro direktorė konsultavo įmonių, įstaigų specialistus bei fizinius asmenis dėl COVID – 19 situacijos valdymo, skiepavimo, izoliacijos, prevencijos priemonių taikymo.

Daug dėmesio skiriama palankaus mikroklimato įstaigoje formavimui, darbuotojų kompetencijų didinimui ir kvalifikacijos kėlimui, įtraukimui į sprendimų priėmimą, komandiniam specialistų darbui.

2.11. Veiklos tobulinimo perspektyvos

Artimiausios veiklos perspektyvos bei sveikatinimo nuoseklumas priklauso nuo turimų finansinių ir žmogiškųjų išteklių, todėl finansavimo šaltinių paieška išlieka svarbus prioritetas. Vykdamas numatytas valstybės deleguotas ir savivaldybės savarankiškas funkcijas ir toliau planuojama dalyvauti Šilalės rajono savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios

programos priemonėse, Neformaliojo vaikų švietimo programos priemonėse, įvairiuose projektuose, finansuojamuose iš Europos Sąjungos ir valstybės biudžeto fondų, tokiu būdu pritraukiant lėšas Šilalės rajono savivaldybės gyventojų sveikatinimui.

Būdamas Lietuvos visuomenės sveikatos biurų asociacijos nariu, Biuras prisideda prie pastabų, pasiūlymų teikimo, tobulinant Biurų veiklą reglamentuojančią teisinę bazę respublikiniu mastu.

Pagrindinės veiklos tobulinimo perspektyvos yra šios:

- stiprinti Biuro darbuotojų administracinius gebėjimus, sudarant sąlygas dirbantiems specialistams kelti kvalifikaciją ir tobulinti kompetencijas;
- viešinti Biuro veiklą bei visuomenės sveikatos stiprinimo ir prevencijos priemones socialiniuose tinkluose bei spaudoje, ieškoti naujų ryšių su visuomene formų ir būdų;
- tobulinti įstaigos tarpinstitucinį bendradarbiavimą, siekiant didinti kitų sektorių indėlį į visuomenės sveikatos priežiūros veiklą;
- aktyvinti suaugusiųjų sveikatos ugdymą, tobulinti mokinių sveikatos priežiūros organizavimą;
- vadovui stiprinti vidaus kontrolę, nuolat tobulinti savo vadovavimo įgūdžius, skirti didelį dėmesį palankaus įstaigos mikroklimato kūrimui.

2.12. Problemos, su kuriomis susiduriama Biuro veikloje

Nors valstybės deleguotų funkcijų vykdymui skiriamas finansavimas suteikia galimybę laiku planuoti bei vykdyti vaikų ir jaunimo sveikatos priežiūros veiklą, tačiau trūksta lėšų tinkamai vykdyti tęstines visuomenės sveikatos stiprinimo veiklas. Ši problema iš dalies sprendžiama pritraukiant projektines lėšas.

Visuomenės sveikatos specialistas privalo turėti aukštąjį universitetinį biomedicinos mokslų srities visuomenės sveikatos krypties išsilavinimą. Tokios srities specialistų trūksta visoje Lietuvoje, o specialistai, įgiję aukštesnįjį išsilavinimą, galės dirbti tik iki 2024 m. liepos 1 d. Specialistų, vykdančių sveikatos priežiūrą Šilalės rajono mokyklose, turinčių aukštąjį universitetinį biomedicinos mokslų srities visuomenės sveikatos krypties išsilavinimą, yra tik 2. Todėl ateityje specialistų paieška bus vienas iš didžiausių prioritetų ir iššūkių.

Kadangi visuomenės sveikatos priežiūros specialistų darbo krūvis tiesiogiai priklauso nuo mokinių skaičiaus, specialistai jaučiasi nesaugūs dėl mokinių skaičiaus pokyčių (mažėjimo), nes dėl to gali mažėti ir etatinis krūvis.

Biuro specialistai dirba dideliu intensyvumu ir darbo krūviu. Kasmet daugėjant Biurui priskiriamų funkcijų ir dėl COVID – 19 situacijos Lietuvoje itin didėja darbų apimtys. Įgyvendinant ES bei savivaldybės projektus didėja finansavimas, todėl didėja viešųjų pirkimų apimtys, dokumentų srautai. Esant tam pačiam darbuotojų skaičiui, labai padidėja krūvis specialistams ir kyla grėsmė jų fizinei, psichinei sveikatai, yra reali profesinio perdegimo grėsmė.

Nepalanki socialinė ir ekonominė situacija, dideli skirtumai tarp atskirų socialinių grupių, nedarbas, piktnaudžiavimas alkoholiniais gėrimais, gyventojų senėjimas, neigiamai veikia į gyventojų sveikatą ir jų emocinę būklę, didina sveikatos netolygumus.

Nepakankamas visuomenės sveikatos svarbos suvokimas bendruomenėje, vieningo tarpinstitucinio bendradarbiavimo stoka, nepakankamas kitų sektorių indėlis į visuomenės sveikatos priežiūros veiklą, apsunkina visuomenės sveikatos priežiūros funkcijų vykdymą.

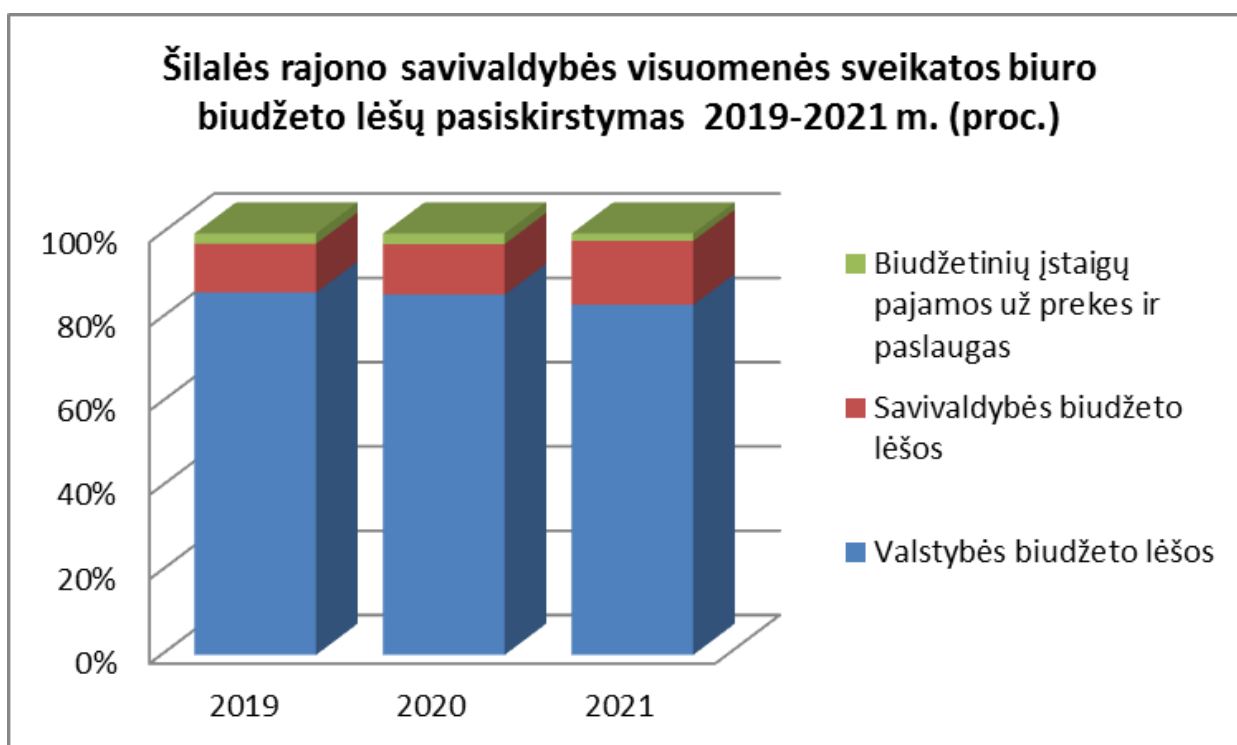
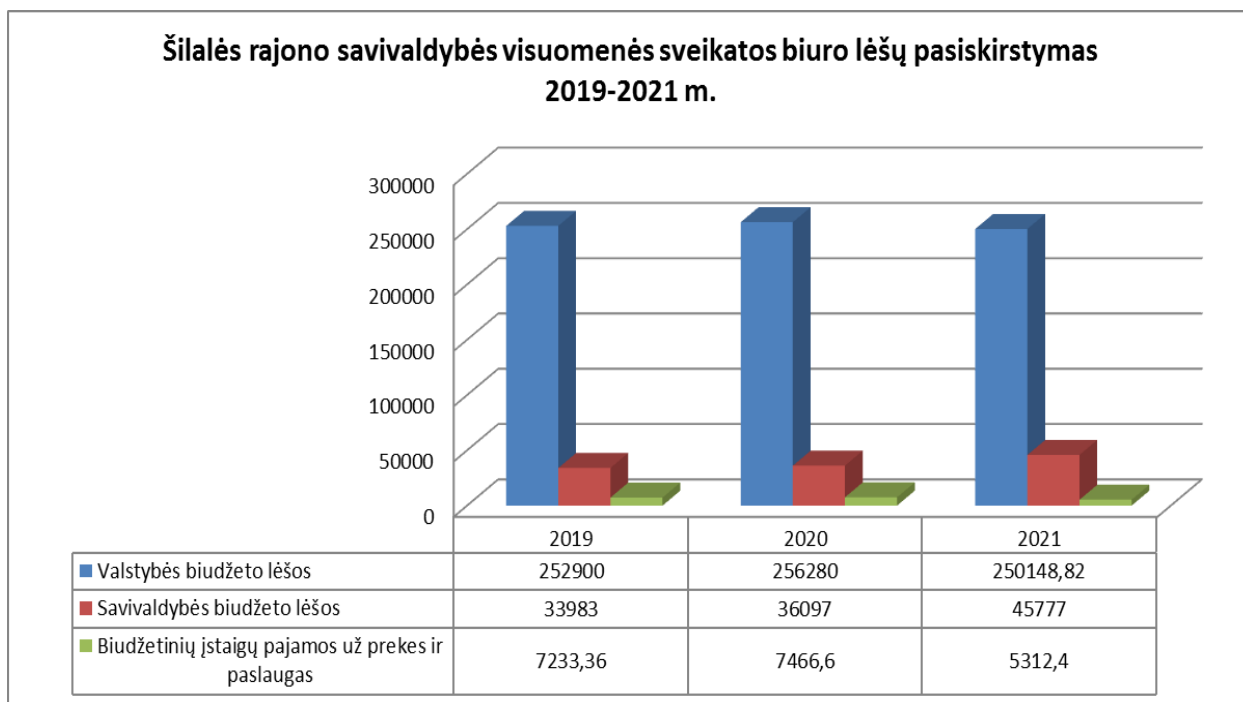
Vykdant Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2014 m. rugsėjo 22 d. įsakymą Nr. V-979 „Dėl Širdies ir kraujagyslių ligų ir cukrinio diabeto rizikos grupės asmenų sveikatos stiprinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, kyla sunkumai dėl šeimos gydytojų pasyvumo arba asmeninio nusistatymo šios programos vykdymo atžvilgiu. Šios sveikatos stiprinimo programos įgyvendinimas pagal Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro patvirtintą tvarką reikalauja nemažų finansinių, laiko ir žmogiškųjų išteklių, tačiau be tinkamo ASPĮ indėlio (gyventojų motyvavimo ir nukreipimo į Biurą) šios programos įgyvendinimas vyksta vangiai.

III SKYRIUS PAGRINDINIAI FINANSINIAI RODIKLIAI

Biuro finansiniai metai sutampa su kalendoriniais metais. Šilalės rajono savivaldybės gyventojų visuomenės sveikatos priežiūros veiklai gautos ir panaudotos lėšos 2021 m.:

Finansavimas	Panaudota lėšų, EUR
Savivaldybės biudžeto lėšos	45777,00
iš jų:	
Darbo užmokesčiui	29062,00
Socialiniam draudimui (1,45 %)	715,00
Kitos paslaugos	8000,00
Kito ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo išlaidos	8000,00
Gautos pajamos už paslaugas	5312,40
Iš jų:	
Ryšiai	700,00
Transportui	200,00
Komandiruočių	95,70
Komunalinių paslaugų įsigijimo išlaidos	2000,00
Reprezentacinės išlaidos	600,00
Kitų prekių ir paslaugų išlaidos	1716,70
Valstybės biudžeto lėšos	248400,00
(valstybės deleguotos lėšos) iš jų:	
Darbo užmokesčiui	162400,00
Socialiniam draudimui (1,45 %)	2300,00
Medikamentai	1000,00
Transportui	2200,00
Ryšiai	300,00
Kvalifikacijos kėlimui	1500,00
Komunalinių paslaugų įsigijimo išlaidos	500,00
Kitų prekių ir paslaugų išlaidos	36000,00
Psichinės sveikatos gerinimo programa ir lėšos psichikos sveikatai stiprinti	42200,00
Programų lėšos	13597,12
Iš jų:	
Šilalės rajono savivaldybės neformaliojo vaikų švietimo programa (ES ir valstybės biudžeto lėšos)	10167,12
Šilalės rajono savivaldybės visuomenės sveikatos specialiosios rėmimo programos lėšos (savivaldybės biudžeto lėšos)	3430,00
Projektas „Šilalės rajono gyventojų sveikatos stiprinimas ir sveikos gyvensenos ugdymas“	10632,05
Projektas „Integruotų priklausomybės ligų gydymo paslaugų kokybės ir prieinamumo gerinimas“	11730,09
Projektas „Sveikatos paslaugų gerinimas Pakruojo ir Šilalės rajonų savivaldybių ugdymo įstaigose“	27703,67
Patirtų išlaidų kompensavimas (Sveikatos apsaugos ministerija)	9647,96
Bendra lėšų suma	372800,29

Biurui skirtų lėšų palyginimas 2019-2021 m.

Santrumpos:

- SMLPC – Sveikatos mokymo ir ligų prevencijos centras;
- NTAKD – Narkotikų, tabako, alkoholio kontrolės departamentas;
- ULAC – Užkrečiamųjų ligų ir AIDS centras;
- ASPI – Asmens sveikatos priežiūros įstaigos;
- TAU – Trečiojo amžiaus universitetas;
- NVO – Nevyriausybinės organizacijos;
- SADM – Socialinės apsaugos ir darbo ministerija.

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Šilalės rajono savivaldybė
Dokumento pavadinimas (antraštė)	Dėl pritarimo Šilalės rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro 2021 m. veiklos ataskaitai
Dokumento registracijos data ir numeris	2022-03-30 Nr. T1-100
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	-
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Algirdas Meiženis Meras
Parašo sukūrimo data ir laikas	2022-04-01 10:14
Parašo formatas	Einamojo galiojimo (XAdES-EPES)
Laiko žymoje nurodytas laikas	
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016
Sertifikato galiojimo laikas	2019-10-31 14:32 - 2024-10-29 23:59
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	-
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	1
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	0
Pridedamo dokumento sudarytojas (-ai)	-
Pridedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	Ataskaita.docx
Pridedamo dokumento registracijos data ir numeris	-
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Elpako v.20220330.3
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Tikrinant dokumentą nenustatyta jokių klaidų (2022-04-01)
Elektroninio dokumento nuorašo atspausdinimo data ir ją atspausdinęs darbuotojas	2022-04-01 nuorašą suformavo Geda Kačinauskienė
Paieškos nuoroda	-
Papildomi metaduomenys	-